

LA BICICLETA
GROGA

T À N O E M
edicions

Propostes
d'aprofitament
lector
d' *ATRAPATS AL
LABORATORI*

Gemma Pascual i Escrivà

Propostes
d'aprofitament
lector
d'ATRAPATS
AL
LABORATORI

Gemma Pasqual i Escrivà

1. PRESENTACIÓ DEL LLIBRE :

1.1.- Títol: fer deduccions prèvies sobre el tema

La mestra presentarà el llibre a la classe i us farà algunes preguntes:

–Sobre què tractarà un llibre que porta aquest títol?

–Has llegit alguna altra obra de Gemma Pascual? Quina

2

1.2.- Llegiu en veu alta el poema inicial d'Enric Soler i Godes. El recordes? O és la primera vegada que l'escoltes?

Seria bonic anar llegint-lo entre tots com a inici de classe de llengua durant tres o quatre dies.

1.3.- L'autora ha escrit una citació per a introduir-nos a la seua lectura:

Que la mestra o mestre explique què és la
CULTURA POPULAR.

O també podeu comprendre el seu significat gràcies a les aportacions de tots.

14.- Aquest llibre el llegireu a casa, de manera individual i també a classe de manera col·lectiva.

Llegir en veu alta:

- ens ajuda a comprendre millor,
- ens ensenya a respectar els signes de puntuació per entonar les frases,
- ens permet escoltar el mestre/mestra quan li toca llegir un fragment,
- ens acostuma a posar èmfasi quan trobem una paraula novedosa, una metàfora encertada, un idea que ens fa pensar, riure, aprendre o desitjar ser escriptor o escriptora,
- ens permet compartir el gaudi d'un bon llibre com aquest.

15.- “Tems era tems...”. Així comença el llibre. Com si fóra un conte popular.

¿Coneixes altres expressions típiques de les ron-

dalles o contes populars? Escriu-ne tres:

.....
.....
.....

Després les podeu posar en comú i fins i tot escriure-les en un mural, posant al costat de cadascuna d'elles el nombre d'alumnes que han recordat la mateixa fórmula iniciàtica.

2.- VOCABULARI

21.- Per a comprendre un text hem de conèixer les paraules que utilitza l'autora. En aquest llibre n'hi ha de molt boniques.

S'acarrossava	(pàg. 7)
Avar	(pàg. 9)
Açaçaven	(pàg. 15)

Escarransit	(pàg. 16)
Escapolir-se	(pàg. 16)
Exhaust	(pàg. 17)
Fermada	(pàg. 18)
Romania	(pàg. 20)
Escarxofat	(pàg. 20)
Fer-se fonedissa	(pàg. 22)
Estossegant	(pàg. 35)
Fatxenderia	(pàg. 72)
Escorxador	(pàg. 110)

Per a poder saber el significat de les paraules podem consultar els diccionaris, preguntar a les persones majors, atrevir-se a fer deduccions pel context, o fer una posta en comú a classe. Alguns companys o companyes poden conèixer-les.

22.- Agrupa les paraules anteriors segons siguin:

VERBS

SUBSTANTIUS

ADJECTIUS

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

23.- Inventa 4 frases on utilitzes algunes de les paraules noves que acabes de descobrir. Així ja les hauràs incorporat al teu vocabulari.

.....
.....
.....
.....

24.- Hi ha vegades que, en un text, trobem una paraula que ens és desconeguda, però de seguida l'autor ens explica el seu significat. Observa aquestes paraules i escriu al costat el que volen dir:

Impotents (pàg. 68)

.....

Tanoca (pàg. 69)

.....

25.- Els camps semàntics

Quines coses hi ha a un laboratori (pàg. 21)?

¿Podries afegir tu més elements que milloren la descripció del laboratori?

.....

.....

Així has completat el camp semàntic “Elements d’un laboratori”.

Imagina que vols escriure un conte que tracta d’una cuinera que té poders màgics: fes una relació de 12 paraules que podrien ajudar-te a descriure l’espai, les accions, els instruments que utilitzaria, els noms de les llepolies que seria capaç de cuinar, etc.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

I ara que ja tens la matèria prima per a escriure, és a dir, les paraules, inventa un conte breu ben bonic. Segur que ets capaç de fer-ho!

3. RECURSOS NARRATIUS

3.1.- Els diàlegs

A tots ens agrada trobar diàlegs sucosos als llibres que llegim. Gemma Pasqual i Escrivà, l'autora d'aquest llibre, els sap construir amb molta gràcia.

Torneu a llegir a classe, en veu alta, el que apareix a la pàgina 8.

Quina particularitat té aquest diàleg?

.....

Malgrat això, l'has comprés bé?

Intenta escriure un diàleg entre dos amics que preparen una excursió amb les seues famílies:

.....

.....

3.2.- Les comparacions

Al llibre apareixen comparacions inventades per l'autora. Davall de cadascuna d'elles inventa-te'n una altra.

- Calb com el pom d'una porta (pàg. 15)

Calb com

- Tremolava com la fulla a l'arbre (pàg. 17)

Tremolar com

- Alt i prim com un dit (pàg. 93)

Alt i prim com

3.3- Les onomatopeies

Què són?

Efectivament són les veus que fan els animals o els objectes i les utilitzem també com un recurs per a enriquir un text, per a fer-lo més expressiu.

Al llibre n'apareixen unes quantes:

-Tric-trac (pàg. 15)

-El ding de la porta (pàg. 16)

-Ssst (pàg. 24)

Inventa-te'n tu unes altres:

per a descriure el soroll que fa el vent huracanat

.....

el plor d'un bebé

.....

la sirena d'un vaixell

.....
les claus de casa en una butxaca
.....

34.- Les veus dels animals

A la pàgina 50, llegim: “El Bigot va començar a maular mentre es llepava el bigot”.

Si algú et pregunta què fan els gats per a parlar, de segur que contestaries: “maular”. També podries contestar amb un altre verb i seria igualment correcte. Quin seria?

Ara, completa els buits de l'exercici següent:

- Els cavalls
- Les miolen.
- Els gossos
- Les udolen.
- és el que fan els bous i les vaques.

Hem deixat els buits perquè confiem en la teua capacitat per a reomplir-los.

3.5.- La tècnica de la caixa xinesa o un collar de contes.

Hi ha escriptors i escriptores que utilitzen aquesta tècnica. Consisteix a introduir dins del seu text altres textos inventats per ells o no, com en un joc de caixes que caben unes dins de les altres. A *Atrapats al laboratori*, Gemma Pasqual i Escrivà ens ofereix un bon exemple d'aquest recurs i així ens regala uns quants contes. Per exemple:

1. El molinet de sal
2. El conte del metge Butxaques
3. El ratolí de camp i el ratolí de ciutat
4. El ratolí que volia veure el sol
5. El ratolí i el lleó
6. Conte del Patufet

Encara en queden més. Ara escriu tu el nom dels altres

.....

.....

.....

★ Trobaras els títols cap al final d'aquestes propostes, però resisteix la temptació i confia en la teua pròpia memòria, segur que els recordes.

14

Quan els tingueu tots podeu fer un mural escrivint el nom de cada conte. Un altre equip pot preparar un altre mural escrivint el títol de 10 Rondalles d'Enric Valor.

4. APRENDRE A VALORAR UN LLIBRE I A EXPRESSAR LES PRÒPIES PREFERÈNCIES:

Tots tenim els nostres gustos i les nostres prefe-

rències. És bo que així siga perquè la diversitat ens enriqueix. Per això és interessant que cadascú conega el que li agrada i el que no. Tambè hem d'aprendre a distingir els valors que ens transmet el llibre i alimentar així el nostre esperit crític. Quan llegim un llibre podem valorar l'interés que la seua lectura ens ha despertat:

- a) Quant a la temàtica
- b) Quant a l'estil
- c) Quant al gènere: narració, conte curt, poemes.

Pensa en *Atrapats al laboratori* i escriu **Poc** – **Bastant** – **Molt** o **Moltíssim** segons la teua pròpia valoració. Tens dret a tenir la teua pròpia opinió.

.....

Què és el que més t'ha agradat del llibre?

.....

.....
.....

Què és el que menys t'ha agradat?

.....
.....
.....

16

A la pàgina 50, ens sorprén el nivell dramàtic del relat que fa que ens posem en la pell del Ferriolet i la Marina.

Quines altres emocions o sentiments ens pot despertar un relat?

.....
.....
.....

5.- A LA DESCOBERTA DE L'AUTOR O AUTORA:

- Fonts d'informació sobre la seua biobibliografia

.....

- Com entrar en contacte amb ella?

.....

Podeu esbrinar si te un blog, si al blog apareix el seu correu electrònic i convidar-la a visitar-vos per a fer una tertúlia literària a classe amb ella.

També podeu utilitzar la tècnica del telèfon. Esbrinar el seu número i en classe, preparar el que li diríeu per telèfon per motivar-la a visitar-vos.

- Esquema per aprofitar al màxim un encontre amb l'autor o autora. El joc dels periodistes:

Formeu equips de quatre o cinc companys/companyes i aneu escrivint preguntes que us agradaria fer a l'autora, si aconsegiu que visite la vostra classe.

Cada equip triarà després el o la “periodista” que li farà a Gemma Pasqual i Escrivà les preguntes. Heu de procurar que siguin originals i intel·ligents.

- Els autors, en aquest cas l'autora, s'alegren quan entren a una aula i troben dibuixos, murals, preguntes... enganxades a les parets. Tot això els demostra que el llibre del que van a parlar ha estat llegit i ha suscitat molta curiositat sobre la persona que l'ha escrit. O siga que... prepareu una bona rebuda, original i creativa, a Gemma Pasqual i Escrivà.

*Solucionari

1. (Pere sense por, pàg. 75)
2. (El gegant egoista, pàg. 82)
3. (El flabiolaire d'Hamelin, pàg. 90)
4. (Els músics de Bremen, pàg. 110)

